

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Гуманітарно-природничий університет ім. Я. Длугоша (м. Ченстохова Польща)
Вища школа лінгвістична (м. Ченстохова Польща)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький Університет (Угорщина)

*Весь світ з вами,
якщо ви з нами!*

**III Міжнародна науково-практична
Інтернет-конференція**

**«МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ
ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

м. Мукачево

УДК 338.486:91(477:4)(043.2)

М 58

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)*

Відповідальний за випуск – доктор географічних наук, доцент Смочко Н.М.

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., проф. (голова); Смочко Н.М. – д.геогр.н., проф. (заст.гол.), Лужанська Т.Ю. – к.геогр.н., Папп В.В. – д.е.н., проф., П'ятка Н.С. – к.е.н., доц., Кочан В.М. – к.філос.н., ст. викл.; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Цупанич О.І. – провідний фахівець кафедри.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, магістрантів, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції. Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні аспекти суспільно-географічного розвитку туристичної галузі у контексті інтегрування України в європейський економічний простір.

М 58

Міжнародний та національний досвід суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.) та ін. Мукачево: МДУ, 2022. 125 с.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей. Погляди редколегії не завжди збігаються з позиціями авторів.

© Мукачівський державний університет, 2022

6. До переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України внесли традицію лозоплетіння в Ізі та гуцульську бриндзю. URL: <https://zakarpattya.net.ua> (дата звернення: 24.10.2022 р.).
7. Закарпатський сливовий леквар внесено до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини України. URL: <https://zakarpattya.net.ua> (дата звернення: 24.10.2022 р.).
8. Нематеріальна культурна спадщина. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 24.10.2022 р.).
9. Онлайн-ХАБ для нематеріальної культурної спадщини Закарпаття. URL: <https://ucf.in.ua.>archive> (дата звернення: 25.10.2022 р.).
10. Петрівська субітка – Онлайн-ХАБ нематеріальної культурної спадщини Закарпаття. URL: <https://nks.zakfolkcenter.info> (дата звернення: 25.10.2022 р.).
11. Село Іза – центр лозоплетіння на Закарпатті. URL: <https://prokarpaty-tour.info> (дата звернення: 24.10.2022 р.).
12. Традиційна страва «ріплянка» с. Колочава Хустського району Закарпатської області. URL: <https://uccs.org.ua>novyny> (дата звернення: 25.10.2022 р.).
13. Що таке нематеріальна культурна спадщина? URL: <https://demcult.org>shho-tak...> (дата звернення: 25.10.2022 р.).

УДК 911.3

Наталія СМОЧКО

*доктор географічних наук, професор
Мукачівський державний університет, м. Мукачево
natasmochko@gmail.com*

Лідія ТИМОШЕНКО

*старший викладач
Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського,
м. Львів
Lida.Lwow.@gmail.com*

Руслан ПОЛЯК

*здобувач спеціальності 106 Географія освітнього ступеня Магістр
Мукачівський державний університет, м. Мукачево*

ЕКОПОСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Згідно визначення із Глобальної мережі екопоселень (GEN), екологічне поселення (екопоселення) — це альтернативне або традиційне поселення, створене для регіональної інтеграції екологічного, економічного, соціального та культурного аспектів сталого розвитку з метою відновлення соціального і природнього середовища [2].

Спільна мета Глобальної мережі екопоселень полягає в тому, щоб об'єднувати та підтримувати екопоселення, інформувати світ про них та

розвивати відроджувальний рух – надихати, масштабувати та сприяти тому, щоб громади та люди з усіх верств суспільства стали активними учасниками переходу до стійкої і регенеративної присутності людини на Землі [2].

Екопоселення відносять до альтернативних поселень, які з'явилися у світі в 1960-і роки, в період наростання соціально-екологічної кризи, як реакція на негуманну і екологічно нестійку систему взаємовідносин в сучасному суспільстві.

Вперше термін «екопоселення» був введений Робертом Гілманом, яким виділяє такі характерні риси екопоселення, а саме:

- 1) людський масштаб (такий, за якого всі в громаді знають один одного і при цьому кожен відчуває, що може впливати на напрям розвитку громади, масштаб має не перевищувати 500 чоловік);
- 2) повнофункціональне поселення, тобто поселення з усіма рисами людської діяльності, які мають бути представлені в збалансованій пропорції;
- 3) людська діяльність безпечно інтегрована у природне середовище;
- 4) підтримує здоровий розвиток людини;
- 5) може успішно існувати невизначено довгий час [1].

Екопоселення мають бути повністю самодостатніми або ізольованими від навколишньої громади. В ідеалі екопоселення матиме стільки робочих місць, скільки людей, які працюють в екопоселенні; але деякі селяни поїдуть працювати за межі села, а деякі робочі місця в селі будуть виконувати люди, які проживають за межами села.

Екопоселення – це поселення людей, які прагнуть створити модель стійкого (збалансованого) життя. Це може бути новим поселенням або відродженням селом. Вони є прикладом моделі розвитку, яка об'єднує в собі декілька головних принципів: висока якість життя, збереження природних ресурсів, розвиток холистичного (цілісного) підходу до життя і людини, що, в свою чергу, має на увазі екологію людської домівки, залучення всіх членів поселення до прийняття загальних рішень, використання екологічних технологій.

Одним із найважливіших принципів існування екопоселень є інтеграція людини в природне середовище, тобто людська діяльність нешкідливо інтегрована в природний світ та притаманна рівність між людьми та іншими формами життя, щоб люди не намагалися домінувати над природою, а радше знаходили своє місце в ній. Відповідно, щоб реалізувати цей принцип необхідно:

- будувати з екологічно чистих матеріалів;
- використовувати відновлювані джерела енергії;
- поводитися з твердими, рідкими та газоподібними відходами з будівель екологічно чистим способом;
- мають мінімальну потребу в моторизованому транспорті;
- будувати таким чином, щоб мінімально впливати на землю та місцеву екологію.

Українські екопоселення мають ряд спільних рис із зарубіжними екопоселеннями: створення самодостатнього екологічного, технологічного, енергозберігаючого та економічного циклу 70 життєзабезпечення поселення на базі дбайливого ставлення навколишнього середовища; використання

альтернативних біотехнологічних систем, що забезпечують біоутілізацію відходів, очищення і захист навколишнього природного середовища; раціональне використання природних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Gilman R., & Gilman, D. (1991). Eco-villages and sustainable settlements Communities. URL: <https://www.context.org/iclib/ic29/gilman1/>
2. Global Ecovillage Network (GEN). URL: <https://ecovillage.org/>

3. ПРОМОЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ СФЕРІ	49
Бучко Ж. Конкурси з розробки туристичних маршрутів: промоція культурного надбання та досвід для творчої молоді.....	49
Матвійчук Л., Мельник Д. Імідж як складова конкурентоспроможності підприємств сфери туризму.....	51
Пеняк П. Нематеріальна культурна спадщина Закарпаття: перспективи використання в сфері туризму.....	54
Смочко Н., Тимошенко Л., Поляк Р. Екопоселення: сутність поняття та принципи функціонування	57
4. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	60
Лозова Л. Вимушені переміщення у трендах розвитку туристичної галузі в період воєнного стану.....	60
Лужанська Т., Попович І. Практичне застосування технологій дистанційного зондування Землі	63
Смочко Н., Вольна Б., Лінчук О. Релокація та відновлення українського бізнесу в умовах війни.....	66
5. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ ТУРИЗМУ	69
Грицько В., Декет Д. Зелений туризм як інструмент підвищення ефективності регіональної економіки.....	69
Папп В., Бошота Н. Роль процесу децентралізації у соціально-економічному розвитку об'єднаних територіальних громад.....	70
Пігош В. Основні аспекти поділу корпоративних правовідносин.....	72
Руденко В. Реалізація проєкту «heritage» («спадщина») Європейського Союзу в освітній програмі «менеджмент туристичної індустрії» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.....	74
6. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	76
Гринюк Д., Смочко Н. Філософія сталості туризму: етимологія понять, сучасні трансформації під впливом викликів періоду невизначеності.....	76
Ісак Т. Перспективи розвитку адаптивного туризму Карпатського регіону в післявоєнний період.....	79
Мороз Ф. Фізичний розвиток молоді – як один із напрямків розвитку туризму в післявоєнний період	81
Смирнов І. Волонтерський туризм як пріоритетний напрямок розвитку туризму в умовах воєнного стану в Україні та в післявоєнний період (на прикладі м. Кам'янець-Подільського)	83

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>